

25. februar 2010

FM 2010/38

Jeg fremsætter hermed følgende beslutningsforslag i henhold til § 32 i Forretningsorden for Inatsisartut:

Forslag til Inatsisartut-beslutning om, at Naalakkersuisut i 2011 pålægges at fremlægge en plan for handicappedes uddannelsesmuligheder udover 10 års skolepligt.
(Medlem af Inatsisartut Jane Petersen, Inuit Ataqatigiit)

Begrundelse:

Vi må i dag sørgeligt erkende at mulighederne for arbejde, uddannelse og kompetence-udvikling målrettet de handicappede endnu er utilfredsstillende. Uddannelsesmulighederne for de handicappede er alt for utilstrækkelige og derfor forestår der et vigtigt arbejde i at integrere dem mere i samfundslivet, således de får bedre menneskelige udfoldelsesmuligheder.

Ifølge den gamle folkeskolelovgivning var der mulighed for at beholde eleverne i folke-skolen til og med deres 20 år. Denne mulighed for forlængelse af undervisningspligten gælder ikke i den nye folkeskoleforordning, som opererer med en undervisningspligt på blot 10 år. Dette bevirker at al undervisning, aktivering, beskæftigelse mv. af f.eks. handicappede unge nu finder sted i henhold til anden lovgivning, eksempelvis lovgivningen vedrørende fritidsundervisning, revalideringsforordningen, lovgivningen vedrørende handicap- og børneområdet, lovgivningen vedrørende førtidspensioner m.m. Det betyder med andre ord også, at der endnu ikke findes en sammenhængende og sammenskrevet lovgivning omkring specialundervisning særligt rettet mod voksne- og unge med fysiske eller psykiske handicaps.

Jeg mener derfor at vi på sigt bør have en særlig lovgivning svarende til den lovgivning man bl.a. har i Danmark. I Danmark gælder eksempelvis Lovbekendtgørelse nr. 866 af 7/11 1995 med senere ændringer om specialundervisning for voksne, samt Lov nr. 564 af 6/6 2007 om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov.

I en rapport med titlen: ”Handicappedes muligheder for undervisning, uddannelse og arbejde i dag samt barrierer herfor”, udgivet i april 2009 af daværende Departement for Familie og Sundhed, samt Departementet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke, konkluderes det bl.a.: (Citat)

”På trods af de lovgivningsmæssige muligheder oplever mange handicappede og deres familier ofte at stå i en situation, hvor de handicappede enten henvises til en førtidspension eller er **afskåret fra undervisning, uddannelse** samt arbejde. Dette kan skyldes flere faktorer:

1. **Manglende kendskab til lovgivningen og de muligheder, der er herigennem.**
2. Mangel på socialpædagogisk uddannede støttepersoner, fagpersoner samt personer med specialviden.
3. **Manglende tilbud til de handicappede fra de enkelte kommuner – ofte på grund af nedprioritering af området.**
4. Den store spredning af de forskellige handicappede.
5. En generel manglende viden i samfundet om handicappede.”

Meget tyder således på, at der er et klart behov for justeringer af de lovgivningsmæssige tilbud som særligt retter sig mod handicappedes muligheder for undervisning, uddannelse og arbejde.

Endvidere ses der at være et tydeligt behov for, at kommunernes pligt til at give tilbud om specialundervisning til unge, der ikke kan følge en anden ungdomsuddannelse efter folkeskolen, klart bør præciseres i gældende lovgivning.

Vi har i dag i det grønlandske samfund handicappede medborgere, hvilket vi fortsat vil have. Disse medborgere ønsker at bidrage til samfundet gennem konkret arbejde eller gennem uddannelse, om end i begrænset omfang. Men som allerede nævnt, findes der i dag ikke en sammenhængende og sammenskrevet lovgivning omkring specialundervisning særligt rettet mod voksne- og unge med fysiske eller psykiske handicaps. Jeg mener nu at tiden er moden til, at vi retter op herpå.

Jeg foreslår derfor nu, at Naalakkersuisut i 2011 bør pålægges at fremlægge en plan for handicappedes uddannelsesmuligheder udover 10 års skolepligt og håber, at Inatsisartut tager vel imod forslaget.